

ماده اول - در هر موردی که یک یا چند نفر بخواهند مال متعلق به متوفائی را اعم از منقول یا غیر منقول یا اسنادی که نزد غیر است به عنوان وراثت اخذ نمایند و یا طلب متوفائی را باین عنوان وصول کنند و متصرف یا مدیون بدون انکار وجود مال یا دین یا اسناد تصدیقی برای سمت و یا انحصار وراثت از آنها بخواهد باید به طریق ذیل رفتار شود.

ماده دوم - شخص یا اشخاص مزبور باید برای تحصیل تصدیق وراثت و عده وراثت تقاضای کتبی به یکی از محاکم صلح محل اقامت دائمی متوفی یا محاکم بدایتی که وظایف صلحیه را انجام می دهند تقدیم کند. در صورتیکه محل اقامت دائمی متوفی در خارج از مملکت باشد به یکی از محاکم صلح طهران باید مراجعه شود.

تبصره - در غیر این مورد خواه اختلاف در وراثت بوده و خواه شخصی که متصرف مال منقول یا غیر منقول است منکر باشد امر به اقامه دعوی در محاکم صالحه خاتمه خواهد یافت.

ماده سوم (اصلاحی ۱۳۱۳، ۰۴، ۲۷) - امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام می دهد باید تمام ادله و اسناد مستدعی و یا مستدعیان تصدیق را از ورقه سجل احوال و شهادت شهود و غیره تحت نظر گرفته شرحی در مجله رسمی و یکی از جرائد محل به خرج مستدعی و یا مستدعیان سه دفعه متوالیاً ماهی یک دفعه اعلان کرده و پس از انقضای سه ماه از تاریخ نشر اولین اعلان در صورتی که معترضی نبود تصدیقی مشعر بر وراثت و تعیین عده وراثت به مستدعی یا مستدعیان می دهد و در صورت اعتراض امین صلح و یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام می دهد مطابق اصول رسیدگی کرده حکم خواهد داد و این حکم قابل استیناف و تمیز خواهد بود. در صورتی که معترض ادعای خود را تا دو ماه تعقیب نکرد به تقاضای مستدعی یا مستدعیان حق اعتراض او ساقط و محکوم به ادای خسارت می شود.

هر گاه مال منقول متعلق به متوفی که مورد مطالبه واقع شده بیش از پانصد ریال قیمت نداشته باشد انتشار اعلان مذکور فوق به عمل نخواهد آمد و امین صلح یا حاکم بدایت باید خارج از نوبت به تمام ادله و اسناد مستدعی تصدیق رسیدگی کرده و شهود را در صورتی که باشد استماع نموده رأی مقتضی راجع به دادن تصدیق یا رد تقاضا بدهد و در هر حال در این مورد مخارج مذکور در ماده ۸ اخذ نخواهد شد - رأی محکمه دائر برد تقاضای تصدیق قابل استیناف و تمیز است.

در کلیه مواردی که مدعی العموم تشخیص بدهد که متوفی بلاوارث بوده و تقاضای شخص یا اشخاص برای صدور تصدیق بی اساس است مثل مدعی خصوصی می تواند بر تقاضای مذکور اعتراض کند و در موردی هم که مال منقول متعلق بمتوفی بیش از پانصد ریال قیمت نداشته و بر اثر تقاضای شخص یا اشخاص تصدیق انحصار وراثت صادر شده باشد در صورتی که مدعی العموم متوفی را بلاوارث بداند می تواند بر تصدیق مذکور اعتراض کند و در هر حال مدعی العموم حق دارد از رأی محکمه که بر علیه او صادر شده استیناف و تمیز بخواهد - در مواردی که اشخاص به استناد تصدیق انحصار وراثت که قبل از اجرای این قانون صادر شده مطالبه مال یا حقی از دولت بنمایند مدعی العموم تا ۳ ماه از تاریخ اجرای این قانون حق اعتراض بر تصدیق مذکور خواهد داشت.

ماده چهارم - در صورتی که با نبودن معترض رای امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام می‌دهد دایر به رد تقاضای مستدعی یا مستدعیان تصدیق باشد مستدعی یا مستدعیان تصدیق میتوانند در ظرف ده روز پس از ابلاغ رای به نزدیکترین محکمه بدایت شکایت کنند و رای آن محکمه بدایت پس از استماع عقیده مدعی العموم قاطع خواهد بود.

ماده پنجم - مدیون و یا متصرف مال متوفی باید در مقابل اخذ اصل و یا سواد مصدق تصدیق امین صلح یا حاکم بدایت دین خود را که به متوفی داشته و مال متعلق باو را که نزد خود دارد و به صاحب و یا صاحبان تصدیق تادیه و یا تسلیم کند - در صورت استنکاف مسئول خسارات وارده بر دارندگان تصدیق خواهد بود و در صورت تادیه دین و یا تسلیم مال در مقابل هر مدعی وراثت بری محسوب خواهد شد و مدعی مزبور حق رجوع به شخص یا اشخاصی خواهد داشت که طلب متوفی را وصول و یا مال متعلق باو را دریافت نموده‌اند.

ماده ششم - اگر اموال منقول و غیر منقول و وجه نقد متعلق به اشخاص مجهول الوارث که در تصرف دولت یا مؤسسات تجارتي و یا صرافى و غيره و یا اشخاص است در ظرف ده سال نسبت به مال منقول و وجه نقد و بیست سال نسبت بمال غیر منقول از تاریخ فوت مالک کسی به عنوان وراثت ادعا ننماید دیگر ادعائی پذیرفته نخواهد شد و اموال مزبوره متعلق به دولت است که به مصرف مؤسسات خیریه برساند.

تبصره - مؤسسات تجارتي و صرافى و غيره و یا اشخاصی که اموال مجهول الوارث نزد آنها است مکلفند بوسیله پارکه‌های بدایت هر محل آن اموال را تسلیم و یا تادیه بدولت نمایند.

ماده هفتم - مفاد مواد فوق در موردی نیز باید رعایت شود که اداره ثبت اسناد و املاک برای صدور سند مالکیت و یا تبدیل ملکى که به نام متوفى ثبت شده است به اسم وارث یا وراث او یا برای هر مقصود دیگری از تقاضاکننده سند مالکیت و یا تبدیل و غيره تصدیقى برای وراثت وعده وراثت بخواهد.

ماده هشتم - مستدعی و مستدعیان تصدیق باید مخارج ذیل را تادیه نمایند:

۱ - برای رسیدگی در نزد امین صلح یا حاکم بدایت سه تومان

۲ - برای اخذ تصدیق یک تومان

۳ - برای هر سواد که داده می‌شود پنج قران

ماده نهم - هر گاه معلوم شود که مستدعی تصدیق با علم بعدم وراثت خود تحصیل تصدیق وراثت بموده و یا با علم به وجود وارثی غیر از خود تحصیل تصدیق بر خلاف حقیقت کرده است کلاه‌بردار محسوب و علاوه بر ادای خسارت به مجازاتی که به موجب قانون برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده دهم - هر شاهی که در موضوع تحصیل تصدیق وراثت برخلاف حقیقت شهادت دهد برای شهادت دروغ تعقیب و به مجازاتی که برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد.

sadegh-atelahi.com

ماده یازدهم - هر گاه متصرفین مال متعلق به اشخاص مجهول الوارث و یا مدیونین به اشخاص مزبور بعد از انقضاء مدتی که به موجب ماده ۶ مقرر است مال و یا دین و یا منافع حاصله از آنرا مطابق تبصره ماده مذکور به دولت تسلیم و یا تادیه نمایند به مجازاتی که به موجب قوانین جزائی برای خیانت در امانت مقرر است محکوم خواهند شد.

در صورتی که متصرف یا مدیون شرکت باشد مدیر شرکت و یا شعبه آن که متصرف و یا مدیون است مسئول اجرای مقررات تبصره ماده ۶ بوده و در صورت تخلف به مجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد.

ماده دوازدهم - اگر مال در معرض تلف و تضییع بوده و یا اعتبار مدیون و یا کسیکه مال نزد اوست مشکوک باشد محکمه میتواند برای حفظ مال اقدامات لازمه را اعم از فروش یا تودیع آن به محل معتبری و یا گرفتن ضامن بعمل آورد.

sadegh-atelahi.com

ماده ۱۳ (الحاقی ۰۱، ۰۹، ۱۳۱۳) - امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد در صورتی که مدرک استشهادنامه بوده و هویت شهود با انتساب امضاء یا مهر به منتسب الیه در نزد محکمه معلوم نبوده و یا مفاد شهادت مجمل و مبهم باشد می تواند شهود را احضار کرده و شهادت آنان را استماع کند.

چنانچه شاهد در خارج از مقر محکمه ساکن باشد تحقیق از شاهد به وسیله محکمه محل اقامت شاهد یا نزدیکترین محکمه محل اقامت شاهد به عمل خواهد آمد.

در تصدیق انحصار وراثت امین صلح یا حاکم بدایت باید نسبتی را که مستدعی یا مستدعیان تصدیق تا مورث خود دارند و همچنین نسبت سهم الارث آنها را از متروکات به نحو اشاعه معین نماید.

sadegh-atelahi.com

ماده ۱۴ (الحاقی ۰۱، ۰۹، ۱۳۱۳) - هر گاه تقاضای تصدیق انحصار وراثت برای تقدیم اظهارنامه ثبت املاک و یا بطور کلی مربوط به امور مذکور در ماده ۷ به عمل آید تقاضاکننده باید تصدیقی از اداره ثبت مشعر بر لزوم اثبات انحصار وراثت تحصیل کرده و به تقاضانامه خود ضمیمه نماید.

در اینصورت امین صلح یا حاکم بدایت اعلان مذکور در ماده ۳ را با داره ثبت محل ارسال میدارد تا جزء اعلانات ثبت منتشر شده و مخارج اعلان نیز مثل اعلانات ثبت محسوب گردد. در مورد این ماده فقط نصف مخارج مذکور در ماده ۸ اخذ خواهد شد.

sadegh-atelahi.com